

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та фізичними особами-підприємцями
(реєстр. № 7574-д від 11 жовтня 2022 року)

На виконання пункту 2 Постанови Верховної Ради України «Про прийняття за основу проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та фізичними особами – підприємцями» від 4 листопада 2022 року № 2729-IX Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні пропозиції і поправки, що надійшли від суб'єктів права законодавчої ініціативи до проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та фізичними особами – підприємцями (реєстр. № 7574-д), поданого народним депутатом України Масловим Д.В. та іншими народними депутатами України і прийнятого парламентом за основу (далі – Законопроект).

До другого читання від суб'єктів законодавчої ініціативи надійшло 278 поправок і пропозицій щодо вдосконалення окремих положень Законопроекту. Водночас, з метою усунення неузгодженостей та неточностей у тексті Законопроекту, Комітет вважає за доцільне доповнити пропозиції та поправки, подані до Порівняльної таблиці, такими поправками:

1. У Господарському процесуальному кодексі України:

1) у статті 6:

частину шосту доповнити новим абзацом такого змісту:

«Процесуальні наслідки, передбачені цим Кодексом у разі звернення до суду з процесуальним документом особою, яка у відповідності до цієї частини зобов'язана зареєструвати електронний кабінет та не зареєструвала його,

застосовуються судом також у випадках, якщо інтереси такої особи у справі представляє адвокат»;

абзаци другий та третій частини восьмої замінити трьома абзацами в такій редакції:

«Особи, які зареєстрували електронний кабінет в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі, можуть подати процесуальні, інші документи, вчинити інші процесуальні дії в електронній формі виключно за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, з використанням власного електронного підпису, прирівняного до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги», якщо інше не передбачено цим Кодексом.

Особливості використання електронного підпису в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі визначаються Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів).

Якщо цим Кодексом встановлено вимогу зазначати у змісті процесуального документу відомості про наявність або відсутність електронного кабінету, особа, яка подає до суду відповідний процесуальний документ через електронний кабінет, звільняється від обов'язку зазначати відповідні відомості»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. Суд проводить розгляд судової справи за матеріалами у формах, визначених Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

2) частину сьому статті 42 викласти в такій редакції:

«7. Якщо цим Кодексом передбачено обов'язок учасника справи надсилати копії документів іншим учасникам справи, такі документи можуть направлятись з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи або її окремої підсистеми (модуля), яка забезпечує обмін процесуальними документами, в електронній формі шляхом надсилання до електронного кабінету іншого учасника справи, а у разі відсутності у іншого учасника справи електронного кабінету чи відсутності відомостей про наявність у іншого учасника справи електронного кабінету - в паперовій формі листом з описом вкладення.

Якщо інший учасник справи, відповідно до частини шостої статті 6 цього Кодексу, зобов'язаний зареєструвати електронний кабінет, але не зареєстрував його, учасник справи, який подає документи до суду в електронній формі з використанням електронного кабінету, звільняється від обов'язку надсилати копії документів такому учаснику справи.

Суд, направляючи такому учаснику справи судові виклики і повідомлення, інші ухвали у випадках, передбачених цим Кодексом, зазначає у відповідному документі про обов'язок зареєструвати свій електронний кабінет та про можливість ознайомитись з матеріалами справи через Єдину судову

інформаційно-телекомунікаційну систему або її окрему підсистему (модуль), яка забезпечує обмін процесуальними документами»;

3) частину п'яту статті 46 викласти в такій редакції:

«5. У разі подання будь-якої заяви, передбаченої пунктом 2 частини другої, частиною третьою або четвертою цієї статті, до суду подаються докази направлення копії такої заяви та доданих до неї документів іншим учасникам справи. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу. У разі неподання таких доказів суд не приймає до розгляду та повертає заявнику відповідну заяву, про що зазначає в ухвалі»;

4) частину першу статті 51 викласти в такій редакції:

«1. Якщо в результаті ухвалення судового рішення сторона може набути право стосовно третьої особи або третя особа може пред'явити вимоги до сторони, така сторона зобов'язана сповістити цю особу про відкриття провадження у справі і подати до суду заяву про залучення її до участі у справі як третю особу, яка не заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору. До такої заяви повинні бути додані докази про направлення її копії особі, про залучення якої як третьої особи подана заява, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

5) частину першу статті 153 викласти в такій редакції:

«1. Відмова у видачі судового наказу з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 21, 8, 9 частини першої статті 152 цього Кодексу, не є перешкодою для повторного звернення з такою самою заявою в порядку, встановленому цим розділом, після усунення її недоліків»;

6) пункт 1 частини першої статті 164 викласти в такій редакції:

«1) відправлення іншим учасникам справи копії позовної заяви і доданих до неї документів, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

7) у статті 165:

частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. Копія відзиву та доданих до нього документів іншим учасникам справи повинна бути надіслана (надана) одночасно з надісланням (наданням) відзиву до суду, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

пункт 2 частини шостої викласти в такій редакції:

«2) документи, що підтверджують надіслання (надання) відзиву і доданих до нього доказів іншим учасникам справи, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

доповнити частиною десятою такого змісту:

«10. Суд має право вирішити справу за наявними матеріалами також у разі, якщо відзив подано особою, яка відповідно до частини шостої статті 6 цього

Кодексу зобов'язана зареєструвати електронний кабінет та не зареєструвала його, і така особа не навела поважних причин невиконання такого обов'язку»;

8) частину другу статті 170 викласти в такій редакції:

«2. Письмові заява, клопотання чи заперечення підписуються заявником чи його представником. До заяви, скарги, клопотання чи заперечення, які подаються на стадії виконання судового рішення, в тому числі в процесі здійснення судового контролю за виконанням судових рішень, додаються докази їх надсилання (надання) іншим учасникам справи (провадження), з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

9) частину першу статті 172 викласти в такій редакції:

«1. Позивач, особа, яка звертається з позовом в інтересах іншої особи, зобов'язані до подання позовної заяви надіслати учасникам справи її копії та копії доданих до неї документів листом з описом вкладення. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

10) частину третю статті 176 викласти в такій редакції:

«3. Якщо при відкритті провадження у справі було вирішено питання про залучення третіх осіб, позивач не пізніше двох днів з дня вручення копії ухвали про відкриття провадження у справі повинен направити таким третім особам копії позовної заяви з додатками, а докази такого направлення надати суду до початку підготовчого засідання або до початку розгляду справи по суті в порядку спрощеного позовного провадження, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

11) пункт 2 частини першої статті 178 викласти в такій редакції:

«2) позивачу, іншим відповідачам, а також третім особам - копію відзиву та доданих до нього документів, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

12) абзац перший частини четвертої статті 223 викласти в такій редакції:

«4. Під час здійснення повного фіксування судового засідання технічними засобами, а також проведення судового засідання в режимі відеоконференції протокол судового засідання створюється Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою в порядку, визначеному Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

13) пункт 4 частини першої статті 226 викласти в такій редакції:

«4) позивач без поважних причин не подав витребувані судом докази, необхідні для вирішення спору, або позивач (його представник) не з'явився у підготовче засідання чи у судове засідання або не повідомив про причини неявки, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору»;

14) пункт 3 частини третьої статті 258 викласти в такій редакції:

«3) докази надсилання копії скарги іншій стороні у справі, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

15) частину першу статті 259 викласти в такій редакції:

«1. Особа, яка подає апеляційну скаргу, надсилає іншим учасникам справи копію цієї скарги і доданих до неї документів, які у них відсутні, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

16) частину четверту статті 263 викласти в такій редакції:

«4. До відзиву додаються докази надсилання (надання) копій відзиву та доданих до нього документів іншим учасникам справи, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу.

До відзиву застосовуються правила, встановлені частиною десятою статті 165 цього Кодексу»;

17) частину третю статті 265 викласти в такій редакції:

«3. До заяви про приєднання до апеляційної скарги додається документ про сплату судового збору, а також докази надсилання (направлення) копії заяви іншим учасникам справи, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

18) частину другу статті 266 викласти в такій редакції:

«2. У разі доповнення чи зміни апеляційної скарги особа, яка подала апеляційну скаргу, повинна подати докази надіслання копій відповідних доповнень чи змін до апеляційної скарги іншим учасникам справи, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу. В іншому разі суд не враховує такі доповнення чи зміни»;

19) частину першу статті 291 викласти в такій редакції:

«1. Особа, яка подає касаційну скаргу, надсилає іншим учасникам справи копію цієї скарги і доданих до неї документів, які у них відсутні, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

20) частину четверту статті 295 викласти в такій редакції:

«4. До відзиву додаються докази надсилання копій відзиву та доданих до нього документів іншим учасникам справи, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

21) частину третю статті 297 викласти в такій редакції:

«3. До заяви про приєднання до касаційної скарги додається документ про сплату судового збору, а також докази направлення заяви іншим учасникам справи, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

22) частину другу статті 298 викласти в такій редакції:

«2. У разі доповнення чи зміни касаційної скарги особа, яка подала касаційну скаргу, повинна подати докази надіслання копій відповідних доповнень чи змін до касаційної скарги іншим учасникам справи, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу. В іншому разі суд не враховує такі доповнення чи зміни»;

23) пункт 1 частини третьої статті 322 викласти в такій редакції:

«1) документи, що підтверджують надсилання іншим учасникам справи копії заяви та доданих до неї документів, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

24) пункт 6 частини четвертої статті 347 викласти в такій редакції:

«6) докази направлення копій заяви про скасування рішення третейського суду та доданих до неї документів (матеріалів) учасникам судового розгляду, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

25) пункт 4 частини четвертої статті 353 викласти в такій редакції:

«4) докази направлення копії заяви про видачу наказу на примусове виконання рішення третейського суду учасникам третейського розгляду, з урахуванням положень статті 42 цього Кодексу»;

26) підпункти 17.1, 17.3, 17.14 - 17.15 підпункту 17, підпункти 19.1 - 19.2 підпункту 19 пункту 1 розділу XI викласти в такій редакції:

«17.1) подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, формування, зберігання та надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій або електронній формі. Надсилання (вручення) судом учасникам судового процесу копій рішень, ухвал, постанов, судових наказів, копій (текстів) виконавчих документів у справі також може здійснюватися до їхнього електронного кабінету у випадках і в порядку визначених цим Кодексом»;

«17.3) розгляд справи у суді здійснюється за матеріалами у формах, визначених Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

«17.14) суд вручає судові рішення в паперовій або електронній формі. В електронній формі суд надсилає (вручає) копії судових рішень до електронного кабінету учасників справи у випадках і в порядку визначених цим Кодексом»;

17.15) суд видає виконавчі документи в паперовій або електронній формі. Не допускається одночасна видача судом виконавчого документа одній і тій самій особі і в паперовій, і в електронній формі»;

«19.1) оформлення і видача виконавчих документів здійснюються в паперовій формі судом, який ухвалив відповідне рішення, за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу».

Оформлення і видача виконавчих документів в електронній формі здійснюються судом, який ухвалив відповідне рішення, за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи чи її окремої підсистеми (модуля), що забезпечує обмін процесуальними документами;

19.2) оформлення і видача судових рішень, якими вносяться зміни до виконавчих документів (у тому числі про виправлення помилки у виконавчому документі; визнання виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню; стягнення на користь боржника безпідставно одержаного стягувачем за виконавчим документом; поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання; відстрочку чи розстрочку виконання, зміну чи встановлення способу і порядку виконання; зупинення виконання судового рішення; заміну сторони виконавчого провадження), здійснюються судом, який розглядав справу як суд першої інстанції, в паперовій формі, за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу, або в електронній формі за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи чи її окремої підсистеми (модуля), що забезпечує обмін процесуальними документами».

2. У Цивільному процесуальному кодексі України:

1) у статті 14:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 14. Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система»;

частину шосту доповнити новим абзацом такого змісту:

«Процесуальні наслідки, передбачені цим Кодексом у разі звернення до суду з процесуальним документом особою, яка у відповідності до цієї частини зобов'язана зареєструвати електронний кабінет та не зареєструвала його, застосовуються судом також у випадках, якщо інтереси такої особи у справі представляє адвокат»;

абзаци другий та третій частини восьмої замінити трьома абзацами такого змісту:

«Особи, які зареєстрували електронний кабінет в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі, можуть подати процесуальні, інші документи, вчинити інші процесуальні дії в електронній формі виключно за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи з використанням власного електронного підпису, прирівняного до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги», якщо інше не передбачено цим Кодексом.

Особливості використання електронного підпису в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі визначаються Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів).

Якщо цим Кодексом встановлено вимогу зазначати у змісті процесуального документу відомості про наявність або відсутність електронного кабінету, особа, яка подає до суду відповідний процесуальний документ через електронний кабінет, звільняється від обов'язку зазначати відповідні відомості»;

доповнити частиною дев'ятою такого змісту:

«9. Суд проводить розгляд судової справи за матеріалами у формах, визначених Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну

систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

2) частину сьому статті 43 викласти в такій редакції:

«7. У разі подання до суду в електронній формі заяви по суті справи, зустрічного позову, заяви про збільшення або зменшення позовних вимог, заяви про зміну предмету або підстав позову, заяви про залучення третьої особи, апеляційної скарги, касаційної скарги, та документів, що до них додаються, учасник справи зобов'язаний надати доказ надсилання цих матеріалів іншим учасникам справи.

Такі документи направляються з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи або її окремої підсистеми (модуля), яка забезпечує обмін процесуальними документами, в електронній формі шляхом надсилання до електронного кабінету іншого учасника справи, а у разі відсутності у іншого учасника справи електронного кабінету чи відсутності відомостей про наявність у іншого учасника справи електронного кабінету - в паперовій формі листом з описом вкладення.

Якщо інший учасник справи, відповідно до частини шостої статті 14 цього Кодексу, зобов'язаний зареєструвати електронний кабінет, але не зареєстрував його, учасник справи, який подає документи до суду в електронній формі з використанням електронного кабінету, звільняється від обов'язку надсилати копії документів такому учаснику справи.

Суд, направляючи такому учаснику справи судові виклики і повідомлення, інші ухвали у випадках, передбачених цим Кодексом, зазначає у відповідному документі про обов'язок зареєструвати свій електронний кабінет та про можливість ознайомитись з матеріалами справи через Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему або її окрему підсистему (модуль), яка забезпечує обмін процесуальними документами»;

3) частину п'яту статті 49 викласти в такій редакції:

«У разі подання будь-якої заяви, передбаченої пунктом 2 частини другої та частинами третьою і четвертою цієї статті, до суду подаються докази направлення копії такої заяви та доданих до неї документів іншим учасникам справи. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу. У разі неподання таких доказів суд не приймає до розгляду та повертає заявнику відповідну заяву, про що зазначає у рішенні суду»;

4) частину першу статті 166 викласти в такій редакції:

«1. Відмова у видачі судового наказу з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 2¹, 8, 9 частини першої статті 165 цього Кодексу, не є перешкодою для повторного звернення з такою самою заявою в порядку, встановленому цим розділом, після усунення її недоліків»;

5) частину першу статті 177 викласти в такій редакції:

«1. Позивач повинен додати до позовної заяви її копії та копії всіх документів, що додаються до неї, відповідно до кількості відповідачів і третіх осіб.

У разі подання до суду позовної заяви та документів, що додаються до неї в електронній формі, позивач зобов'язаний додати до позовної заяви доказ надсилання іншим учасникам справи, копій поданих до суду документів з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

б) частину другу статті 190 викласти в такій редакції:

«2. Одночасно з копією ухвали про відкриття провадження у справі учасникам справи надсилається копія позовної заяви з копіями доданих до неї документів, крім випадків, якщо позов подано через електронний кабінет»;

7) абзац перший частини четвертої статті 248 викласти в такій редакції:

«4. Під час здійснення повного фіксування судового засідання технічними засобами, а також проведення судового засідання в режимі відеоконференції протокол судового засідання створюється Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою в порядку, визначеному Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

8) пункт 3 частини першої статті 257 викласти в такій редакції:

«3) належним чином повідомлений позивач повторно не з'явився у підготовче засідання чи в судове засідання або не повідомив про причини неявки, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає розгляду справи»;

9) частину четверту статті 285 викласти в такій редакції:

«4. До заяви про перегляд заочного рішення додаються її копії за кількістю учасників справи та копії всіх доданих до неї матеріалів, крім випадків, коли така заява подається через електронний кабінет. У разі подання заяви через електронний кабінет до неї додаються докази направлення її копії та доданих матеріалів іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

10) пункт 2 частини четвертої статті 356 викласти в такій редакції:

«2) копії скарги та доданих письмових матеріалів відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, коли така скарга та додані матеріали подаються до суду в електронній формі. У разі подання скарги та доданих матеріалів в електронній формі, до неї додаються докази надсилання її копії та копій доданих матеріалів іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

11) частину першу статті 361 викласти в такій редакції:

«1. Разом з ухвалою про відкриття апеляційного провадження суд апеляційної інстанції надсилає копії апеляційної скарги та доданих до неї матеріалів учасникам справи, крім випадків, коли скаргу подано через електронний кабінет»;

12) частину другу статті 364 викласти в такій редакції:

«2. У разі доповнення чи зміни апеляційної скарги особа, яка подала апеляційну скаргу, повинна подати докази надсилання копій відповідних доповнень чи змін до апеляційної скарги іншим учасникам справи, в іншому випадку суд не враховує такі доповнення чи зміни. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

13) пункт 1 частини четвертої статті 392 викласти в такій редакції:

«1) копії скарги та доданих до неї матеріалів відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, коли така скарга та додані матеріали подаються до суду в електронній формі. У разі подання скарги та доданих матеріалів в електронній формі, до неї додаються докази надсилання її копії та копій доданих матеріалів іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

14) частину сьому статті 394 викласти в такій редакції:

«7. За відсутності підстав для залишення касаційної скарги без руху, повернення касаційної скарги чи відмови у відкритті касаційного провадження суддя-доповідач постановляє ухвалу про відкриття касаційного провадження у справі, в якій вирішує питання про витребування матеріалів справи. Вказана ухвала надсилається скаргнику та учасникам справи. До ухвали додаються копії касаційної скарги та доданих до неї документів, крім випадків, коли скаргу подано через електронний кабінет»;

15) частину другу статті 398 викласти в такій редакції:

«2. У разі доповнення чи зміни касаційної скарги особа, яка подала касаційну скаргу, повинна подати докази надсилання копій відповідних доповнень чи змін до касаційної скарги іншим учасникам справи, в іншому випадку суд не враховує такі доповнення чи зміни. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

16) пункт 1 частини третьої статті 426 викласти в такій редакції:

«1) копії заяви відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, коли така заява подається через електронний кабінет. У разі подання заяви через електронний кабінет до неї додаються докази направлення її копії іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

17) у статті 455:

частину третю статті 455 викласти в такій редакції:

«3. У заяві можуть бути зазначені й інші відомості, якщо вони мають значення для розгляду цієї заяви (номери засобів зв'язку, факсів, адреса електронної пошти сторін та третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу тощо)»;

18) пункт 6 частини четвертої викласти в такій редакції:

«6) копії заяви про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу та доданих до неї документів відповідно до кількості учасників судового розгляду, крім випадків, коли така заява подається через електронний кабінет. У разі подання заяви через електронний кабінет до неї додаються докази направлення її копії та доданих документів іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

19) частину п'яту викласти в такій редакції:

«5. До заяви про скасування рішення третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу, поданої без додержання вимог, визначених у цій статті, а також подана особою, яка відповідно до частини шостої статті 14 цього Кодексу зобов'язана зареєструвати електронний кабінет та не зареєструвала його, застосовуються положення статті 185 цього Кодексу»;

20) пункт 4 частини четвертої статті 476 викласти в такій редакції:

«4) копії заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу відповідно до кількості учасників судового розгляду, крім випадків, коли така заява подається через електронний кабінет. У разі подання заяви через електронний кабінет до неї додаються докази направлення її копії іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

21) пункт 4 частини третьої статті 484 викласти в такій редакції:

«4) копія заяви про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду відповідно до кількості учасників судового розгляду, крім випадків, коли така заява подається через електронний кабінет. У разі подання заяви через електронний кабінет до неї додаються докази направлення її копії іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

22) частину третю статті 491 викласти в такій редакції:

«3. До заяви про відновлення втраченого судового провадження додаються документи або їх копії, навіть якщо вони не посвідчені в установленому порядку, що збереглися в заявника або у справі, копії заяви відповідно до кількості учасників справи (крім випадків, коли така заява подається через електронний кабінет), а у разі необхідності - клопотання про поновлення строку на подання заяви про відновлення втраченого судового провадження. У разі подання заяви через електронний кабінет до неї додаються докази направлення її копії іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 43 цього Кодексу»;

23) підпункти 15.1, 15.3, 15.14 - 15.15 підпункту 15, підпункти 17.1 - 17.2 підпункту 17 пункту 1 Розділу XIII викласти в такій редакції:

«15.1) подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, формування, зберігання та надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій або електронній формі. Надсилання (вручення) судом учасникам судового процесу копій рішень, ухвал, постанов, копій (текстів) виконавчих документів у справі також може здійснюватися до їхнього електронного кабінету, у випадках і в порядку визначених цим Кодексом»;

«15.3) розгляд справи у суді здійснюється за матеріалами у формах, визначених Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

«15.14) суд вручає судові рішення в паперовій або електронній формі. В електронній формі суд надсилає (вручає) копії судових рішень до електронного кабінету учасників справи, у випадках і в порядку визначених цим Кодексом;

15.15) суд видає виконавчі документи в паперовій або електронній формі. Не допускається одночасна видача судом виконавчого документа одній і тій самій особі і в паперовій, і в електронній формі»;

«17.1) оформлення і видача виконавчих документів здійснюється в паперовій формі судом, який ухвалив відповідне рішення, за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу.

Оформлення і видача виконавчих документів в електронній формі здійснюються судом, який ухвалив відповідне рішення, за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи чи її окремої підсистеми (модуля), що забезпечує обмін процесуальними документами;

17.2) оформлення і видача судових рішень, якими вносяться зміни до виконавчих документів (у тому числі про виправлення помилки у виконавчому документі; визнання виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню; стягнення на користь боржника безпідставно одержаного стягувачем за виконавчим документом; поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання; відстрочку чи розстрочку виконання, зміну чи встановлення способу і порядку виконання; зупинення виконання судового рішення; заміну сторони виконавчого провадження), здійснюються судом, який розглядав справу як суд першої інстанції, в паперовій формі, за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу, або в електронній формі за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи чи її окремої підсистеми (модуля), що забезпечує обмін процесуальними документами».

3. У Кодексі адміністративного судочинства України:

1) у статті 18:

частину шосту доповнити новим абзацом такого змісту:

«Процесуальні наслідки, передбачені цим Кодексом у разі звернення до суду з процесуальним документом особою, яка у відповідності до цієї частини зобов'язана зареєструвати електронний кабінет та не зареєструвала його,

застосовуються судом також у випадках, якщо її інтереси у справі представляє адвокат»;

абзаци другий та третій частини восьмої замінити трьома абзацами такого змісту:

«Особи, які зареєстрували електронний кабінет в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі, подають процесуальні та інші документи, письмові та електронні докази, вчиняють інші процесуальні дії в електронній формі виключно за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, з використанням власного електронного підпису, прирівняного до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронні довірчі послуги", якщо інше не визначено цим Кодексом.

Особливості використання електронного підпису в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі визначаються Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів).

Якщо цим Кодексом встановлено вимогу зазначати у змісті процесуального документу відомості про наявність або відсутність електронного кабінету, особа, яка подає до суду відповідний процесуальний документ через електронний кабінет, звільняється від обов'язку зазначати відповідні відомості»;

доповнити новою частиною дев'ятою:

«9. Суд проводить розгляд судової справи за матеріалами у формах, визначених Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

2) частину дев'яту статті 44 викласти в такій редакції:

«9. У разі подання до суду в електронній формі заяви по суті справи, зустрічного позову, заяви про збільшення або зменшення позовних вимог, заяви про зміну предмету або підстав позову, заяви про залучення третьої особи, апеляційної скарги, касаційної скарги, та документів, що до них додаються, учасник справи зобов'язаний надати до суду доказ надсилання цих матеріалів іншим учасникам справи.

Такі документи направляються з використанням Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи або її окремої підсистеми (модулі), яка забезпечує обмін процесуальними документами, в електронній формі шляхом надсилання до електронного кабінету іншого учасника справи, а у разі відсутності у іншого учасника справи електронного кабінету чи відсутності відомостей про наявність у іншого учасника справи електронного кабінету – в паперовій формі листом з описом вкладення.

Якщо інший учасник справи, відповідно до частини шостої статті 18 цього Кодексу, зобов'язаний зареєструвати електронний кабінет, але не зареєстрував його, учасник справи, який не є суб'єктом владних повноважень та подає документи до суду в електронній формі з використанням електронного кабінету, звільняється від обов'язку надсилати копії документів такому учаснику справи.

Суд, направляючи такому учаснику справи судові виклики і повідомлення, інші ухвали у випадках, передбачених цим Кодексом, зазначає у відповідному документі про обов'язок зареєструвати свій електронний кабінет та про можливість ознайомитись з матеріалами справи через Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему або її окрему підсистему (модуль), яка забезпечує обмін процесуальними документами»;

3) частину восьму статті 47 викласти в такій редакції:

«8. У разі подання будь-якої заяви, визначеної частиною першою або третьою цієї статті, до суду подаються докази направлення копії такої заяви та доданих до неї документів іншим учасникам справи. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 44 цього Кодексу. У разі неподання таких доказів суд не приймає до розгляду та повертає заявнику відповідну заяву, про що зазначає у судовому рішенні»;

4) частини першу та другу статті 161 викласти в такій редакції:

«1. До позовної заяви додаються її копії, а також копії доданих до позовної заяви документів відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, визначених частиною другою цієї статті.

2. У випадку подання позовної заяви та доданих до неї документів в електронній формі, до позовної заяви додаються докази надсилання її копії та копій доданих документів іншим учасникам справи з урахування положень статті 44 цього Кодексу.

Суб'єкт владних повноважень при поданні адміністративного позову в паперовій формі зобов'язаний додати до позовної заяви доказ надіслання листом з описом вкладення іншим учасникам справи копії позовної заяви та доданих до неї документів. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 44 цього Кодексу.

У разі подання до суду суб'єктом владних повноважень позову про заборону політичної партії направлення копії позовної заяви та доданих до неї документів здійснюється відповідно до абзацу другої частини третьої статті 2893 цього Кодексу»;

5) частину другу статті 174 викласти в такій редакції:

«2. Одночасно з копією ухвали про відкриття провадження у справі учасникам справи надсилається копія позовної заяви з копіями доданих до неї документів (крім випадків, коли позивачем є суб'єкт владних повноважень, а також якщо позов подано через електронний кабінет)»;

б) абзац перший частини четвертої статті 230 викласти в такій редакції:

«4. Під час здійснення повного фіксування судового засідання технічними засобами, а також проведення судового засідання в режимі відеоконференції протокол судового засідання створюється Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою в порядку, визначеному Положенням про Єдину

судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

7) у частині п'ятій статті 296:

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2) копії апеляційної скарги та доданих до неї письмових матеріалів відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, коли така скарга та додані матеріали подаються до суду в електронній формі. У разі подання скарги та доданих матеріалів в електронній формі, до неї додаються докази надсилання її копії та копій доданих матеріалів іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 44 цього Кодексу»;

пункт 3 виключити;

8) частину першу статті 301 викласти в такій редакції:

«1. Суд апеляційної інстанції надсилає копії апеляційної скарги та доданих до неї матеріалів учасникам справи разом з ухвалою про відкриття апеляційного провадження у справі (крім випадків, коли скаргу подано через електронний кабінет)»;

9) частину другу статті 302 викласти в такій редакції:

«2. До заяви про приєднання до апеляційної скарги додається документ про сплату судового збору, а також докази надсилання (направлення) копії заяви іншим учасникам справи. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 44 цього Кодексу»;

10) частину другу статті 303 викласти в такій редакції:

«2. У разі доповнення чи зміни апеляційної скарги особа, яка подала апеляційну скаргу, повинна подати докази надсилання копій відповідних доповнень чи змін до апеляційної скарги іншим учасникам справи, інакше суд не враховує такі доповнення чи зміни. Таке надсилання може здійснюватися в електронній формі з урахуванням положень статті 44 цього Кодексу»;

11) частину четверту статті 330 викласти в такій редакції:

«4. До касаційної скарги додається документ про сплату судового збору. До касаційної скарги також додаються її копії відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, коли така скарга подається до суду в електронній формі. У разі подання скарги в електронній формі, до неї додаються докази надсилання її копії іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 44 цього Кодексу»;

12) частину першу статті 335 викласти в такій редакції:

«1. Суд касаційної інстанції надсилає копії касаційної скарги та доданих до неї матеріалів учасникам справи разом з ухвалою про відкриття касаційного провадження у справі (крім випадків, коли скаргу подано через електронний кабінет)»;

13) пункт 1 частини третьої статті 364 викласти в такій редакції:

«1) копії заяви відповідно до кількості учасників справи, крім випадків, коли така заява подана через електронний кабінет. У разі подання заяви через електронний кабінет до неї додаються докази направлення її копії іншим учасникам справи з урахуванням положень статті 44 цього Кодексу»;

14) частину шосту статті 366 викласти в такій редакції:

«6. Відкривши провадження за нововиявленими або виключними обставинами, суддя (суддя-доповідач) надсилає учасникам справи копії заяви про перегляд (крім випадків, коли заяву подано через електронний кабінет) і призначає дату, час та місце судового засідання, про що повідомляє учасників справи»;

15) підпункти 15.1, 15.3, 15.15 - 15.16 підпункту 15, підпункти 18.1 - 18.2 підпункту 18 пункту 1 Розділу VII викласти в такій редакції:

«15.1) подання, реєстрація, надсилання процесуальних та інших документів, доказів, формування, зберігання та надсилання матеріалів справи здійснюються в паперовій або електронній формі. Надсилання (вручення) судом учасникам судового процесу копій рішень, ухвал, постанов, копій (текстів) виконавчих документів у справі також може здійснюватися до їхнього електронного кабінету, у випадках і в порядку визначених цим Кодексом»;

«15.3) розгляд справи у суді здійснюється за матеріалами у формах, визначених Положенням про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему та/або положеннями, що визначають порядок функціонування її окремих підсистем (модулів)»;

«15.15) суд вручає судові рішення в паперовій або електронній формі. В електронній формі суд надсилає (вручає) копії судових рішень до електронного кабінету учасників справи, у випадках і в порядку визначених цим Кодексом»;

15.16) суд видає виконавчі документи в паперовій або електронній формі. Не допускається одночасна видача судом виконавчого документа одній і тій самій особі і в паперовій, і в електронній формі»;

«18.1) оформлення і видача виконавчих документів здійснюється в паперовій формі судом, який ухвалив відповідне рішення, за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу.

Оформлення і видача виконавчих документів в електронній формі здійснюються судом, який ухвалив відповідне рішення, за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи чи її окремої підсистеми (модуля), що забезпечує обмін процесуальними документами;

18.2) оформлення і видача судових рішень, якими вносяться зміни до виконавчих документів (у тому числі про виправлення помилки у виконавчому документі; визнання виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню; стягнення на користь боржника безпідставно одержаного стягувачем за виконавчим документом; поновлення пропущеного строку для пред'явлення виконавчого документа до виконання; відстрочку чи розстрочку виконання, зміну чи встановлення способу і порядку виконання; зупинення виконання судового

рішення; заміну сторони виконавчого провадження), здійснюються судом, який розглядав справу як суд першої інстанції, в паперовій формі, за правилами, що діють після набрання чинності цією редакцією Кодексу, або в електронній формі за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи чи її окремої підсистеми (модуля), що забезпечує обмін процесуальними документами».

4. У статті 12¹ Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 26, ст. 892 із наступними змінами):

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

«1. Якщо остання відома адреса місця проживання (перебування), місцезнаходження чи місця роботи учасників справи знаходиться на тимчасово окупованій території, суд викликає або повідомляє учасників справи, які не мають електронного кабінету, про дату, час і місце першого судового засідання у справі через оголошення на офіційному веб-сайті судової влади України, яке повинно бути розміщене не пізніше ніж за двадцять днів до дати відповідного судового засідання»;

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

«2. Учасники справи, остання відома адреса місця проживання (перебування) чи місцезнаходження яких знаходиться на тимчасово окупованій території і які не мають електронного кабінету, повідомляються про ухвалення відповідного судового рішення шляхом розміщення інформації на офіційному веб-порталі судової влади з посиланням на веб-адресу такого судового рішення в Єдиному державному реєстрі судових рішень або шляхом розміщення тексту відповідного судового рішення на офіційному веб-порталі судової влади України, з урахуванням вимог, визначених Законом України «Про доступ до судових рішень», у разі обмеження доступу до Єдиного державного реєстру судових рішень».

5. У статті 1¹ Закону України «Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 39, ст. 2009 із наступними змінами):

абзац перший частини першої викласти в такій редакції:

«1. Якщо остання відома адреса місця проживання (перебування), місцезнаходження чи місця роботи учасників справи знаходиться в районі проведення антитерористичної операції, суд викликає або повідомляє учасників справи, які не мають електронного кабінету, про дату, час і місце першого судового засідання у справі через оголошення на офіційному веб-сайті судової влади України (з посиланням на веб-адресу відповідної ухвали суду в Єдиному державному реєстрі судових рішень), яке повинно бути розміщене не пізніше ніж за двадцять днів до дати відповідного судового засідання»;

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

«2. Учасники справи, остання відома адреса місця проживання (перебування) чи місцезнаходження яких знаходиться в районі проведення антитерористичної

операції і які не мають електронного кабінету, повідомляються про ухвалення відповідного судового рішення шляхом розміщення інформації на офіційному веб-порталі судової влади з посиланням на веб-адресу такого судового рішення в Єдиному державному реєстрі судових рішень».

6. Абзаци другий та п'ятий пункту 2 § 2 розділу 4 Закону України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів» (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436) викласти в такій редакції:

«Підпункт 5 пункту 7 § 1 цього розділу вводиться в дію з дня початку функціонування підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, що забезпечують автоматизований розподіл справ, добір осіб для запрошення до участі у здійсненні правосуддя як присяжних, можливість брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції, функціонування електронного кабінету особи та процедури реєстрації, автентифікації та доступу осіб до функціонуючих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (електронний кабінет)»;

«Підпункт «б» підпункту 13 пункту 24 § 1 цього розділу вводиться в дію з дня початку функціонування підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, що забезпечують функціонування електронного кабінету особи та процедури реєстрації, автентифікації та доступу осіб до підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (електронний кабінет)»;

7. У розділі II «Прикінцеві положення» законопроекту:

1) пункт 1 викласти в такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності через 90 днів з дня його опублікування, крім: підпункту 1 пункту 1 Розділу I цього Закону, в частині обов'язкової реєстрації фізичними особами – підприємцями електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі або її окремій підсистемі (модулі), яка забезпечує обмін процесуальними документами, який набирає чинності через три місяці з дня припинення чи скасування правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»;

підпункту 2 пункту 2 та підпункту 1 пункту 3 Розділу I цього Закону, в частині обов'язкової реєстрації юридичними особами (приватної форми власності) електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі або її окремій підсистемі (модулі), яка забезпечує обмін процесуальними документами, які набирають чинності через сім місяців з дня опублікування цього Закону, а також в частині обов'язкової реєстрації електронних кабінетів фізичними особами – підприємцями, які набирають чинності через три місяці з дня припинення чи скасування воєнного стану, введеного Указом Президента

України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»;

2) пункт 2 виключити.

У зв'язку з чим пункти 3 – 7 вважати пунктами 2 – 6;

3) пункт 4 викласти в такій редакції:

«4. Вищій раді правосуддя у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести Положення про Єдину судову інформаційно-телекомунікаційну систему у відповідність із цим Законом».

Так, з урахуванням запропонованих Комітетом поправок і пропозицій, до другого читання підготовлено Порівняльну таблицю до Законопроекту, яка містить 353 поправки і пропозицій, за результатом розгляду яких пропонується 157 поправки врахувати (в тому числі врахувати частково, врахувати редакційно), 196 поправок відхилити.

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання електронних кабінетів в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та фізичними особами-підприємцями (реєстр. № 7574-д) прийняти в другому читанні та в цілому у редакції, запропонованій Комітетом, а також у разі прийняття Законопроекту як Закону доручити Комітету разом з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України здійснити редакційне та техніко-юридичне доопрацювання його тексту.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити голову підкомітету з питань виконання рішень Європейського суду з прав людини та альтернативного розв'язання спорів Бабія Р.В.

Голова Комітету

Д.В. МАСЛОВ

